

Skien 29.08.03

Miljøverndepartementet

Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo.

Epostadresse: Postmottak@md.dep.no.

Planlovutvalget - endringsforslag. Høringsuttalelse fra KS Telemark, Vestfold og Buskerud

KS i regionen har følgende merknader til planlovutvalgets forslag til endringer i §§ 1-14, 1-15, 1-8, 1-9 og kapittel 17 med høringsfrist 1. september:

SAMMENDRAG:

Planlovutvalget har avgitt en omfattende utredning om endringer i en lang rekke bestemmelser i plandelen til plan- og bygningsloven (PBL). Det er satt en generell høringsfrist til 1. desember for dette. 5 spørsmål er løftet ut og gjort til gjenstand for en raskere høring med frist 1. september.

KS i regionen slutter seg til endringene, men har visse merknader som nevnt i teksten under.

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

Planlovutvalget har levert sin andre delinnstilling. Hele planlovutvalgets utredning er på 378 sider og inneholder en lang rekke endringsforslag til plandelen i plan- og bygningsloven. Den generelle høringsfristen er satt til 1. desember. 5 delspørsmålene er løftet ut av den generelle høringen med en tidligere høringsfrist satt til 1. september. Bakgrunnen for at disse spørsmålene løftes ut er for to av spørsmålene som ledd i arbeid med å effektivisere plan- og byggesaksbehandlingen og tre av spørsmålene med bakgrunn i tilpasninger til EU-direktiv.

Høringsfristen 1. september omfatter de av Planlovutvalgets forslag i NOU 2003:14 som gjelder:

1. § 1-14 *Innsigelse og mekling*, sjettede ledd som lyder: "Det kan ikke fremmes ny innsigelse mot forhold som tidligere har vært gjenstand for innsigelse og avgjort etter reglene her".
2. § 1-15 *Forholdet til forvaltningsloven og klage*, 2. ledd som lyder: "Det kan likevel ikke klages på forhold som er avgjort tidligere gjennom klage eller innsigelse".
3. § 1-8 *Planbeskrivelse og planprogram*, hele paragrafen.
4. § 1-9 *Konsekvensutredning av planer med vesentlige virkninger*, hele paragrafen.
5. Kap. 17 *Konsekvensutredninger for sektorplaner samt tiltak etter andre lover*, § 17-1 til og med § 17-5 i sin helhet.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

KS i regionen støtter i hovedsak de foreslåtte endringene, med noen merknader. Vi har fokusert på noen forhold i §§1-8 og 1-9 og løftet dette fram i innstillingen som KS i regionens uttalelse. For øvrig vises til kommentarer til det enkelte punkt under.

1: § 1-14 Innsigelse og mekling.

Planlovutvalgets forslag på dette er en klar forbedring ifht dagens lov og KS i regionen støtter denne endringen. KS i regionen støtter mindretallets syn om at innsigelsesretten bortfaller dersom ikke kravet om deltakelse i planprosessen er oppfylt. Krav om planprogram bør i hovedsak knyttes til kommuneplaner og andre store viktige planer. Det øker mulighetene for allmennheten til innsikt og deltakelse i planprosessen. Det bør ikke være noe generelt krav om planprogram for detaljplaner.

Det bør presiseres nærmere i hvilken grad ”ny kunnskap/viten” om f.eks miljø- og kulturverdier, vil kunne påvirke muligheten for å fremme ny innsigelse.

2: § 1-15 Forholdet til forvaltningsloven og klage

Planlovutvalgets forslag på dette er en klar forbedring ifht dagens lov og KS i regionen støtter denne endringen.

3. § 1-8 Planbeskrivelse og planprogram

KS i regionen støtter generelt planlovutvalgets forslag, men mener forslaget går for langt i sitt krav om innføring av planprogram for de ”minste” plantypene. Det vil generelt være mer ressurskrevende å gjennomføre planprosesser i oppstartfasen, til gjengjeld vil planprosessen kunne gå smidigere i utføringsfasen. Et planprogram vil også kunne gi et bedre planresultat og medføre en effektivisering ved utbyggingsprosjekter som bygger på en bedre avklart plan.

Det er positivt at det innføres krav om planbeskrivelse som omhandler planens formål, hovedinnhold og følger, for alle planer. Vi forutsetter at det vil være opp til planmyndigheten selv å vurdere om planbeskrivelsen er tilstrekkelig fyldig og presis til å kunne ta et privat planforslag opp til behandling. Dette vil kunne lette og effektivisere kommunens arbeid med å legge saker fram for behandling når planer skal vedtas.

Kommunen vil imidlertid ha valgmuligheter mht hvilken form en skal ha et planprogram. Dersom kommunen vektlegger arbeidet med en kommunal planstrategi (som gjøres til gjenstand for offentlig høring) vil det være spørsmål om kravet til særskilt planprogram falle bort. Hvis dette medfører riktighet vil dette gir en god fleksibilitet.

KS i regionen slutter seg til utvalgets vurdering av at planprogram vil bidra til mer forutsigbare og oversiktlige planprosesser. Vi vil imidlertid understreke at innføringen av planprogram ikke må resultere i mer byråkratiske og tidkrevende planprosesser. Vi vurderer det videre som vanskelige å innføre et generelt krav om planprogram som foreslått av utvalget, uten at ”tilhørende deler” i lovutkastet om bl.a. kommunale planstrategier og område og detaljplanlegging innføres samtidig. Vi mener derfor at en i første omgang bør begrense kravet om planprogram til fylkes- og kommuneplaner, som etter hva vi erfarer vil bli videreført i ny pbl. Bruk av planprogram i kommunedel-, regulerings- og bebyggelsesplaner bør innføres som en frivillig ordning.

4. § 1-9 Konsekvensutredning av planer med vesentlige virkninger

Dersom det blir stilt omfattende krav eller ønsker til konsekvensutredninger i alle plantyper, vil dette klart virke forsinkende og fordyrende for planarbeidelsen. Spesielt for områdeplaner vil en fort kunne komme opp i slike situasjoner hvor sektormyndigheter og regionale myndigheter stiller slike krav. Dette vil kreve økt kapasitet og kompetanse i kommunene for å kunne håndtere - styre KU-prosesser.

Prinsippet om integrasjon av planprogram og behovet for KU i samme prosess vil virke forenklerende er bra.

Det som kommer klart frem er at kommuneplanens arealdel vil bli omfattet av et generelt KU-krav. Etter vår vurdering er imidlertid mange uklarheter knyttet til selve gjennomføringen av konsekvensutredningen i denne type plansaker og vi forutsetter at det utarbeides nødvendige forskrifter og veiledere før kravet gjøres gjeldende, med beskrivelse og spesifisering av utredningsnivået på de ulike plannivåene

Det er uklart hva som menes med konsekvensutredning i lovtkastet. Dersom det menes konsekvens-utredning som beskrevet i dagens forskrift vil det være dramatisk for kommunene om kravet blir gjort gjeldende på kommuneplannivå. I realiteten er ikke det mulig å utføre, og kravet kan utgjøre en mulig hindring i forhold til kommuneplanens politiske natur. I strid med at det er virkninger av tiltak som skal utredes. Arealbruken i kommuneplanen innebærer ikke nødvendigvis spesifiserte tiltak, jfr. at ervervsområder kan innebære alt fra transportbedrifter til høyteknologi med lite transportbehov. Utredning av alternativer som nevnt i utkastet forutsetter at tiltaket er kjent og kan vurderes. Kommuneplanen bør heller avklare behovet for konsekvensutredning før tiltaksplan utarbeides.

I paragrafen omtales at det skal utredes ”.. virkning for miljø, naturressurser og samfunn...” Kultur bør også omtales når man nevner viktige temaområder.

Det bør utarbeides forskrift til paragrafen før den settes ut i livet, med beskrivelse og spesifisering av utredningsnivået på de ulike plannivåene. Utredningsnivået må stå i rimelig forhold til problemstillingene som tas opp, til kommuneplan for eksempel basert på Arealis-data. Kommunen eller den som er planmyndighet selv som må ha myndighet til å fastsette utredningsprogram og godkjenne utredningen etter høring og innspill fra regionale myndigheter. Det må ikke knyttes noen form for innsigelsesrett til utredning eller program, og dagens krav om forelegging for MD før utredningsprogram kan fastsettes bør fjernes. Regionale myndigheters muligheter til å influere på planer er godt nok ivaretatt gjennom innsigelsesretten knyttet til planvedtak.

KS og Forum for kommunale planleggere bør involveres i utarbeidningen av forskrift.

5. Kap 17 Konsekvensutredning for sektorplaner samt tiltak etter andre lover

Vi antar at reglene i denne paragrafen får liten betydning for kommunenes daglige arbeid. Vi vil imidlertid understreke at de nye reglene bør legges til rette for en bedre koordinering av statens ulike sektorer og – planer. Vi forutsetter at det utarbeides nødvendige forskrifter og veiledere før kravet gjøres gjeldende.